

Aalto-yliopisto

**Saavutettavuuden
toimeenpano-
suunnitelma
2022–2024**

**Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University**

Sisällys

Yliopiston moninaisuuteen kuuluu saavutettavuus	3
Saavutettavuuden mahdollistajat Aallossa	4
Oppimisen ja opetuksen saavutettavuus	5
Aallon tukimuodot hakijoille, opiskelijoille ja opettajille	6
Ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat tukimuodot	8
Kehittämistoimenpiteet	9
Infrastruktuurin esteettömyys	10
Opiskelu-, tutkimus- ja työtilojen esteettömyys	10
Aalto-yliopiston infrastruktuurin periaatteet	11
Kehittämistoimenpiteet	12
Digitaalinen saavutettavuus	13
Verkon kautta saavutettavat tietojärjestelmät	14
Kehittämistoimenpiteet	15
Tiedotus ja viestintä	16
Kehittämistoimenpiteet	17
Verkkomateriaalit ja -julkaisut opetuksessa ja tutkimuksessa	18
Kehittämistoimenpiteet	19

Yliopiston moninaisuuteen kuuluu saavutettavuus

Aalto-yliopiston saavutettavuuden toimeenpanosuunnitelma sisältää saavutettavuuslinjaukset ja -tavoitteet sekä toimenpiteet kaudelle 2022–2024. Suunnitelma perustuu yhdenvertaisuuslakiin ([1325/2014](#)) sekä yliopistolakiin ([558/2009](#)) ja ammattikorkeakoululakiin ([932/2014](#)) lisättyihin velvoitteisiin edistää korkeakoulutuksen saavutettavuutta. Lisäksi toimeenpanosuunnitelma noudattaa Opetus- ja kulttuuri-ministeriön **Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua** -suunnitelmassa esitettyjä tavoitteita, joilla edistetään saavutettavuutta, osallisuutta ja moninaisuutta.

Saavutettavuuden toimeenpanosuunnitelma on osa Aallon monimuotoisuus- ja osallisuustyötä ja osaltaan täydentää Aallon Yhdenvertaisuus-, monimuotoisuus- ja inklusiivisuussuunnitelmaa.

Saavutettavuuden mahdollistajat Aallossa

Aalto-yliopiston saavutettavuustyötä koordinoi vuonna 2021 perustettu työryhmä. Työryhmä varmistaa kampuksen ja rakennusten esteettömyyden ja digitaalisen toiminnan saavutettavuuden sekä palvelujen, viestinnän, opetuksen, taiteellisen toiminnan ja tutkimuksen yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden. Saavutettavuustyöryhmä seuraa myös kansallisen ja EU-lainsäädännön kehitystä ja varmistaa muutostarpeiden huomioimisen Aalto-yliopiston toiminnassa.

Tämän lisäksi Aalto-yliopiston yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja inklusiivisuus -toimikunta (EDI-toimikunta), saavutettavuuden yhteisöverkosto (AccANet) ja henkilöstö- ja oppimispalvelut yhteistyössä johtamisen tukipalveluiden kanssa kartuttavat saavutettavuuden eri osa-alueiden asiantuntemusta Aalto-yliopistossa (esim. akustiikka, käytettävyys, esteettömyys, visuaalinen suunnittelu, typografia, palvelumuotoilu) vieden käytäntöjä ja koulutusta eteenpäin omilla alueillaan.

Saavutettavuus (Aalto.fi)

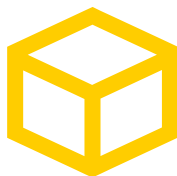
Tältä sivulta löydät tietoa saavutettavuudesta Aalto-yliopistossa sekä saavutettavuus-koordinointityöryhmän ja AccANet-yhteisöverkoston jäsenet.

Oppimisen ja opetuksen saavutettavuus

Vastuutahot: *Oppimispalvelut (LES) ja henkilöstöpalvelut (HRS)*

Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus otetaan huomioon osana opettajien ja muun henkilöstön työtä, toimintaa ja osaamisen kehittämistä. Oppimispalvelut ja henkilöstöpalvelut neuvovat, kouluttavat ja kannustavat yliopistoyhteisön jäseniä havaitsemaan opiskelun ja työnteon esteitä. Fyysisten ja näkyvien esteiden ohella opitaan tunnistamaan myös erilaisiin oppimistapoihin, opetusmenetelmiin, kulttuuriin ja asenteisiin liittyviä oppimisen ja työskentelyn vaatimia mukautuksia.

Oppimispalveluiden tehtävänä on tukea ja kouluttaa opetushenkilökuntaa, jotta opettajat ja ohjaajat pystyvät omassa toiminnassaan ottamaan huomioon saavutettavuuden hyvinvointia ja opiskelukykyä edistävänä tekijänä, sekä osaavat ohjata opiskelijan käyttämään tarvitsemiaan palveluita. Oppimispalveluiden tiimit ottavat saavutettavuuden huomioon myös omassa toiminnassaan.

Oppimispalvelut

Aalto-yliopiston oppimispalvelut vastaa kaikista palveluista, jotka mahdollistavat opintojen sujuvan edistymisen yliopistossa.

Henkilökohtaiset opintojärjestelyt

Jokaisella Aallon opiskelijalla on oikeus saada lääkärin tai asiantuntijalausannon perusteella kohtuullisia henkilökohtaisia opintojärjestelyjä.

Akateeminen ohjaus

Aalto-yliopistossa

Akateeminen ohjaus on osa opintojen ohjauksen järjestelmää, joka kattaa opiskelijan koko opintojen elinkaaren. Akateemiseen ohjaukseen osallistuminen on osa opintoja.

Aallon tukimuodot hakijoille, opiskelijoille ja opettajille

Aalto-yliopistossa on määritelty henkilökohtaisiin opiskelujärjestelyihin yhteinen prosessi, lausuntopohja sekä tenttiajan pidentämisen käytännöt (+1 h). Oppimispalvelut ylläpitää tietopankkia erilaisten opintojärjestelyiden tarpeista ja tuesta. Materiaali tukee opiskelijoita, opetushenkilöstöä ja oppimispalveluiden henkilökuntaa kohtaamaan ja tukemaan henkilökohtaisia järjestelyitä tarvitsevia opiskelijoita.

Aalto-yliopistossa toimii moniammatillinen työryhmä, joka huolehtii henkilökohtaisten opintojärjestelyiden yhtenäisestä prosessista, tiedottamisesta ja korkeakoulujen vastuhenkilöiden ja yksiköiden välisestä yhteistyöstä.

Opiskelijoiden tukeminen, ohjaus ja opiskeluhyvinvointi

Aallon monimuotoinen ja -kulttuurinen yhteisö tukee opiskelijoidensa menestymistä ja hyvinvointia. Vuosittainen opiskelijoiden *AllWell?*-hyvinvointikyselyllä kartoitetaan systemaattisesti opiskelijoiden hyvinvointia, ja sitä käytetään systemaattisesti kehittämään opetusta ja oppimisen tukipalveluita.

Starting Point of Wellbeing

Starting Point of Wellbeing on opiskelijoille tarkoitettu hyvinvointipalvelu, joka tarjoaa matalan kynnyksen neuvontaa ja palveluohjausta ilman ajanvarausta. Palvelun toimijat ovat Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS), yliopistopapit, opintopsykologit, opinto-ohjaajat, Aalto-yliopiston ylioppilaskunta (AYY) ja Unisport.

Tuki hakijoille

Opiskelijavalintojen ja valintakokeiden järjestelyissä toteutetaan hakijoiden tarvitsemia yksilöllisiä mukautuksia.

Tuki ei-tutkinto-opiskelijoille

Tukea tarjotaan myös ei-tutkinto-opiskelijoille soveltuvin osin.

Avoimen yliopiston opiskelijoille ja muille ei-tutkinto-opiskelijoille tiedotetaan heille tarjolla olevista tukipalveluista sekä henkilökohtaisten opintojärjestelyiden mahdollisuudesta.

Tuki opiskelijoille ja opettajille

Oppimispalvelut tarjoavat tietoa, tukea ja pedagogista koulutusta opiskelijoiden henkilökohtaisten opintojärjestelyiden toteuttamista varten.

Tuki Aallon tutkinto-opiskelijoille

- Jokainen opiskelija tekee henkilökohtaisen opintosuunnitelman (perus-tutkinto-opiskelijat HOPS ja tohtori-opiskelijat THOPS). Suunnitelmaa voi päivittää ja hyväksyttää tarpeen mukaan.
- Opiskelijoilla on oikeus akateemisen ohjaajan tapaamiseen kerran vuodessa.
- Jokaiselle opiskelijalle nimetään henkilökohtainen, ohjauksesta vastaava, *success team*, jossa on mukana akateeminen ohjaaja sekä oppimispalveluiden (LES) edustaja.
- Opiskelijoilla on mahdollisuus henkilökohtaisiin ohjaustapaamisiin suunnittelijan tai koordinaattorin kanssa opiskelijan tarpeen mukaan. Tapaamiset voivat liittyä esimerkiksi vaihto-opintojen suunnitteluun, opintojen hyväksilukuihin, opintojen suorittamiseen mallilukujärjestystä hitaammin tai muihin opiskeluasioihin.
- Korkeakoulu voi myöntää opiskelijalle oikeuden henkilökohtaisiin opintojärjestelyihin opintojen aikana perustuen esitettyyn asiantuntijalausuntoon.
- Opiskelijoilla on mahdollisuus käyttää opinto- tai uraohjauspsykologien palveluja.

Ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat tukimuodot

Opiskelijoiden saama yliopiston ulkopuolisen toimijan tarjoamia tukitoimia voivat olla esimerkiksi:

Henkilökohtaiset avustajat

Vammaispalvelulain mukaiset edellytykset täyttävälle vaikeavammaiselle henkilölle myönnettävä, toisen ihmisen antama henkilökohtainen apu.

Celian palvelut lukemisesteisille korkeakouluopiskelijoille

Kurssikirjoja voi lainata maksutta äänikirjoina Celian palveluiden kautta.

Tukilinja-säätiö

Tukee vammaisten ja pitkäaikaissairaiden ihmisten yhdenvertaisuutta ja osallisuutta myöntämällä apurahoja koulutukseen, työllistymiseen ja aktiiviseen elämään.

Kuntoutussäätiö

Tuottaa oikea-aikaisia ja asiakaslähtöisiä kuntoutuspalveluja, jotka tukevat työ-, opiskelu- ja toimintakykyä.

Kelan tarjoamat

- Apuvälineet ja ohjelmistot
- Tulkkipalvelu
Puhe-, kirjoitus-, kuvailu- ja viittomakielen tulkkaus

Opas- ja avustajakoirat

- Opaskoirakoulu
- Avustajakoira – Assistenthund

Kehittämistoimenpiteet

TOIMENPITEET	VASTUUTAHOT
Opiskelijamarkkinoinnin kehittäminen <ul style="list-style-type: none">Hakijoita tiedotetaan aktiivisesti markkinointi- ja hakuvaiheessa yksilöllisten mukautusten mahdollisuudesta Aalto-yliopistoon hakeutuessa.	Hakijapalvelut
Saavutettavuus osaksi perehdytys- ja orientaatioprosesseja <ul style="list-style-type: none">Saavutettavuusasiat sisällytetään opiskelijoiden opintojen aloitukseen, ohjaukseen ja tutorointiin sekä työntekijöiden perehdytyksen osaksi. Uusien työntekijöiden perehdytystilaisuudet ovat saavutettavia.	Oppimispalvelut (LES), Henkilöstöpalvelut (HRS), Aalto-yliopiston ylioppilaskunta (AYY), korkeakoulut
Tietoisuuden lisääminen ja viestintä henkilökohtaisista opintojärjestelyistä <ul style="list-style-type: none">Opiskelijoita tiedotetaan opintojen alussa ja opintojen aikana mahdollisuudesta henkilökohtaisiin opintojärjestelyihin.Opettajia tiedotetaan ja ohjeistetaan lukukausittain henkilökohtaisten opintojärjestelyiden toteuttamisesta. Opettajille tuotetaan materiaalia, jonka avulla voi kertoa opiskelijoille henkilökohtaisista opintojärjestelyistä.	Oppimispalvelut (LES), opinto-ohjelmat ja korkeakoulut
Saavutettavuusosaamisen kehittäminen <ul style="list-style-type: none">Oppimispalveluiden henkilökunta perehdytetään saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden huomioimiseen sekä palveluiden tuottamisessa että opetuksen toteuttamisessaPedagogiset asiantuntijat perehdytetään henkilökohtaisten opintojärjestelyiden prosessiin ja tietopankin tukimateriaaliin.Opettajille järjestetään saavutettavuuskoulutusta osana henkilöstöpalveluiden tarjoamaa henkilöstökoulutusta sekä osana pedagogista koulutusta.Oppimispalvelut järjestävät opettajille ja ohjaajille opiskelijoiden ohjauksen koulutustaOpiskelijoille järjestetään koulutusta saavutettavuudesta.	Oppimispalvelut (LES), Henkilöstöpalvelut (HRS)
Henkilökohtaisten opintojärjestelyiden toimintamallien kehittäminen <ul style="list-style-type: none">Selvitetään opettajien kokemuksia henkilökohtaisten opintojärjestelyiden toteuttamisesta, käytetyistä mukautuksista sekä prosessin toimivuudesta.Selvitetään, miten henkilökohtaisten opintojärjestelyiden toteuttamisesta johtunut lisääntyvä työmäärä saadaan sisällytettyä henkilöstön työtehtävien kuvauksiin ja resursointiin.Henkilökohtaisten opintojärjestelyiden seuranta- ja arviointimenetelmiä kehitetään.	Saavutettavuuden moniammatillinen työryhmä ja akateeminen johto

Infrastruktuurin esteettömyys

Vastuutaho: Aalto-yliopistokiinteistöt (ACRE)

Opiskelu-, tutkimus- ja työtilojen esteettömyys

Rakennetun ympäristön esteettömyyden tavoitteena on, että kaikki käyttäjät kokevat kampuksen turvallisena työ- ja opiskeluympäristönä.

Peruskorjausten yhteydessä ja uudisrakentamisessa parannetaan esteettömyyttä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksessa ja luvanvaraisessa korjaus-, laajennus- ja muutostyössä otetaan huomioon rakennuksen ominaisuudet.

Esteettömyyden parantaminen kohdistetaan erityisesti rakennukseen johtavaan kulkuväylään, rakennuksen sisäänkäyntiin, oviin, rakennuksen sisäiseen kulkuväylään, rakennuksen muihin yleisiin tiloihin, tasojen väliin, wc-, pesu- ja hygieniatiloihin sekä kokoontumistiloihin.

Aalto-yliopistokiinteistöt kartoittavat rakennusten ja ulkoalueiden mahdollisia esteitä, suunnittelee esteettömämpää ympäristöä ja vastaa suunnitelmien toimeenpanosta.

ACRE

Aalto-yliopistokiinteistöt Oy eli ACRE.

Pääkaupunkiseudun palvelukartta

Hae palveluita, toimipisteitä tai osoitteita palvelukartan avulla.

Aalto-yliopiston infrastruktuurin periaatteet

- Opetus-, kokous-, ruokailu- ja toimistotilojen ääneneristys suunnitellaan ja toteutetaan tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö.
- Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan akustiikka ja taustamelun vähäisyys.
- Suurissa kokous- ja opetustiloissa käytetään kuuntelemista helpottavia äänensiirtojärjestelmiä. Pienemmät tilat varustetaan siirrettävällä induktiosilmukalla tai vastaavalla järjestelmällä. Kaikissa puheäänentoistolla varustetuissa opetustiloissa on induktiosilmukka tai vastaava äänensiirtojärjestelmä.
- Rakennusten väri- ja materiaalimaailmaa suunnitellaan ja toteutetaan tukemaan monenlaisten käyttäjien nopeaa ja turvallista suunnistamista sisätiloissa.
- Kampuksen ulko- ja sisäopasteet suunnitellaan Aalto-yliopiston visuaalisen oppaan ja opastemanuaalin mukaisesti niin, että kirjasintyypit ovat selkeät ja riittävän kokoiset.
- Suunnitteluprosesseissa hyödynnetään tarvittaessa palvelumuotoilua.
- Opiskelijoiden ja henkilöstön välineille ja töille järjestetään säilytystilaa siten, että määritellyt kulku- ja hätäpoistumisreitit pysyvät kaikissa tilanteissa esteettöminä.
- Tilojen kehittämisessä ja muutoksissa varmistetaan avustajien ja tulkkien sujuva työskentely opetus- ja tutkimustiloissa.

Kehittämistoimenpiteet

KUVAUS	VASTUUTAHO
<p>Rakennusten ja ulkoalueiden esteettömyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peruskorjauskohteissa ja ulkoalueilla tehdään esteettömyyskartoituksia, jotka tilataan alan asiantuntijoilla. • Uudisrakennukset ja vanhemmat korjaus- ja muutostyön alaiset rakennukset suunnitellaan esteettömyys huomioiden. • Uudisrakennuksiin ja saneerauskohteisiin suunnitellaan toimiva saattoliikenne (ml. invataksit) • Suunnittelussa ja muutoskohteissa huolehditaan pistokkeiden helppokäyttöisyydestä, soveltuvuudesta ja riittävydestä. 	<p>Aalto-yliopisto-kiinteistöt (ACRE)</p>
<p>Sisäänkäyntien esteettömyyden varmistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakeluliikenne ohjataan sisäänkäynneille siten, ettei jakeluauto estä henkilökuljetuksia ja saattoliikennettä. • Varmistetaan vuosittain, ettei polkupyörien säilytys tai muu vastaava sisäänkäyntien lähellä estä liikkumista. • Huolehditaan esteettömien kulkureittien toteuttamisesta ja ylläpidosta ympäri vuoden Aalto-yliopiston omistamilla tonteilla ja kiinteistöissä. 	<p>Aalto-yliopisto-kiinteistöt (ACRE)</p>
<p>Turvallisuus- ja esteettömyysviestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuuden lisäämiseksi varmistetaan ajantasaisten pelastussuunnitelmien monikielisyys (suomi, ruotsi, englanti, venäjä). • Yliopiston käyttämien rakennusten esteettömyystiedot viestitään palvelukartan avulla. 	<p>Aalto-yliopisto-kiinteistöt (ACRE), viestintäpalvelut (COS)</p>
<p>Esteettömyyden seurannan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kampusen esteettömyyttä ja saavutettavuuden toteutumista seurataan vuosittain tehtävän Leesman-käyttäjäkokeuskyselyn avulla. • Kampuskehityksen päätöksenteon tueksi kerätään tietoa kaikkien tilojen ja kampusen käyttöasteesta. 	<p>Aalto-yliopisto-kiinteistöt (ACRE), IT-palvelut (ITS)</p>

Digitaalinen saavutettavuus

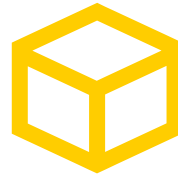
Vastuutahot: Aallon palvelufunktiot

Eduskunta hyväksyi 12.2.2019 EU:n saavutettavuusdirektiiviä noudattavan lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (DPL, 306/2019) ja lain sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta (307/2019). Lait tulivat voimaan 1.4.2019. Saavutettavuusvaatimusten soveltaminen Aalto-yliopistossa käynnistyi vuonna 2019 ja jatkuu kaudella 2022–2024.

Digitaalinen saavutettavuus

Digitaalisen saavutettavuus huomioidaan Aalto-yliopiston järjestelmien, verkkosivustojen, sähköisten palveluiden, mobiilisovellusten ja tiedostojen toteuttamisessa yhdenvertaisella sekä digipalvelulain (DPL) edellyttämällä tavalla.

Digitaaliset palvelut opetukselle

Oppimispalveluihin kuuluva Opettajien palvelut -tiimi kehittää opetuksen ja oppimisen digitaalisia palveluita ja tarjoaa niihin liittyvää tukea.

Verkon kautta saavutettavat tietojärjestelmät

Vastuutahot: Aallon palvelufunktiot

Henkilöstölle ja opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus yhdenvertaiseen, turvalliseen ja luotettavaan yhteistoiminnalliseen työskentelyyn Aalto-yliopiston tietoverkossa. Yhteisön jäsenille annetaan mahdollisuus käyttää joustavasti heille soveltuvia laitteita sekä ohjelmistoja opiskelussa ja tutkimuksessa (ns. BYOD eli *Bring Your Own Device* -periaate). Mahdollisesti tarvittavien uusien työkaluohjelmistojen käyttöönotto toteutetaan osana Aallon digitalisaatio-ohjelmaa yliopiston resurssien sallimalla tasolla ja aikataululla.

Toimitilojen varausjärjestelmää kehitetään tutkimus- ja opetusympäristön saavutettavuuden parantamiseksi. Toimitilan varaajalla tulee olla mahdollisuus arvioida tilojen esteettömyys jo varausta tehdessä, ja tilavarausjärjestelmän tietoja täydennetään tarvittaessa siten, että tämä on mahdollista. Saavutettavuustiedot integroidaan muihin tilojen käyttöön tai hallintaan liittyviin järjestelmiin tarpeen mukaan.

Digital Aalto

Aalto-yliopiston tavoitteena on olla yksi Euroopan johtavista yliopistoista digitalisaation tutkimuksessa ja käytännöissä.

IT-palvelut

Aallon IT-palvelut on palveluyksikkö, joka tukee koko yliopiston toimintaa tukemalla käyttäjien tarpeita koskien informaatiojärjestelmiä, verkostoja ja IT-laitteita.

Kehittämistoimenpiteet

KUVAUS	VASTUUTAHOT
<p>Digitalisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yliopiston IT-järjestelmien saavutettavuuden arviointia jatketaan, ja sen perusteella toteutetaan mahdollisesti tarvittavat muutokset. (ITS) • Digitaalisten palveluiden, tietojärjestelmien ja verkkoviestinnän kehittämisessä ja hankinnoissa varmistetaan saavutettavuus. (ITS, COS, FIS) 	<p>IT-palvelut (ITS), viestintäpalvelut (COS), talouspalvelut, (FIS)</p>
<p>Työn ja opiskelun saavutettavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aalto-yliopisto tarjoaa opiskelijoiden ja henkilökunnan käyttöön saavutettavuutta tukevia digitaalisia ratkaisuja esimerkiksi tekstin tai transkriptioiden toteuttamiseksi. 	<p>IT-palvelut (ITS)</p>
<p>Oppimisen ja opetuksen saavutettavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opintotietojärjestelmä SISUn saavutettavuuden parantamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Aalto-yliopisto tarjoaa tarvittaessa saavutettavuustukea SISUn käytössä. 	<p>Oppimispalvelut (LES), IT-palvelut (ITS)</p>
<p>Osaamisen kehittäminen ja verkostot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön digitaalisen saavutettavuuden ja Universal Design -osaamisen kehittymistä tuetaan erilaisin oppimiskäytännöin. (Aallon palvelufunktiot) • Järjestetään <i>Korkeakoulujen verkkopalvelujen saavutettavuus</i> -työpaja saavutettavuusdirektiivin toteuttamisen seuraamiseksi yhdessä Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuustiimin kanssa vuonna 2022. (ITS, COS, HRS) 	<p>Aallon palvelufunktiot, IT-palvelut (ITS), viestintäpalvelut (COS), henkilöstöpalvelut (HRS)</p>

Tiedotus ja viestintä

Vastuutahot: Viestintäpalvelut (COS), korkeakoulujen laitokset

Saavutettavuus otetaan huomioon verkkoviestinnän yleisessä kehittämisessä. Viestintäpalvelut tukevat yliopiston toimijoita saavutettavuuteen liittyvässä sisäisessä viestinnässä, ja viestintäkanavissa tietoa julkaisevia ja päivittäviä henkilöitä saavutettavan julkaisemisen toteuttamisessa. Uusissa verkkomateriaaleissa noudatetaan saavutettavuusdirektiiviä sekä W3C/WAI-ohjeistusta. Yliopiston linjausten mukaiset kieliversiot ja asiakirjamuotojen ja sisältöjen standardointi otetaan huomioon mahdollisuuksien ja tarpeisiin perustuvan priorisoinnin mukaan.

Korkeakoulut noudattavat saavutettavuusdirektiiviä sekä valvovat omien laitostensa ja yksiköidensä ylläpitämien sivustojen saavutettavuutta.

Aalto.fi-sivusto **- Drupal-ohjeet**

Tietoa aalto.fi:stä, ohjeita ja neuvoja sisällön tuottamiseksi ja visualisoimiseksi sekä sisältöjen löydettävyyden parantamiseksi.

Saavutettavat asiakirjat **(saavutettavasti.fi)**

Käytännön ohjeita siitä, miten asiakirjat, jotka julkaistaan verkkosivuilla Word-, Excel-, PowerPoint- tai pdf-tiedostoina, voi tuottaa saavutettavasti.

Kehittämistoimenpiteet

KUVAUS	VASTUUTAHO
Verkkoviestinnän saavutettavuuden varmistaminen <ul style="list-style-type: none">Viestintäpalvelut tarjoavat verkkosivujen sisällön tuottajille perehdytystä ja koulutusta saavutettavuusvaatimukseen liittyen. (COS)Opiskelijoille suunnattu, oleellinen markkinointiviestinnällinen sisältö toteutetaan saavutettavassa muodossa, vaikka se julkaistaisiin myös sellaisissa kanavissa, jotka eivät ole saavutettavia. (COS, LES)	Viestintäpalvelut (COS), oppimispalvelut (LES)
Palveluiden kehittäminen <ul style="list-style-type: none">Julkaistut saavutettavuusselosteet päivitetään säännöllisesti osana palveluiden kehittämistä.	Aallon palvelufunktiot
Tapahtumien järjestäminen saavutettavasti <ul style="list-style-type: none">Varmistetaan, että sekä paikan päällä tapahtuvat että virtuaaliset ja hybridimalliset tapahtumat voidaan järjestää saavutettavasti.	Viestintäpalvelut (COS), tapahtumien järjestäjät

Verkkomateriaalit ja -julkaisut opetuksessa ja tutkimuksessa

Vastuutahot: *Oppimispalvelut (LES), tutkimuspalvelut (RES)*

Aalto-yliopistossa toteutetaan avoimen julkaisemisen periaatetta mahdollisimman laajasti.

Opettajat voivat julkaista koulutusohjelmien kurssimateriaalia Aalto-yliopiston avointen oppimateriaalien portaalissa tai kansallisessa avointen oppimateriaalien kirjastossa. Aineistojen omistajat voivat määritellä tarvittavat käyttö- ja tekijänoikeudet omien aineistojensa osalta esimerkiksi Creative Commons -lisensioinnin periaatteiden mukaisesti.

Yliopiston tutkimusjulkaisut ja julkaisusarjaan kuuluvat teokset julkaistaan Aalto-yliopiston avoimen tieteen ja tutkimuksen linjauksen mukaisesti.

Avoin tiede ja tutkimus

Avoin tiede on keskeinen tapa edistää tiedettä ja tieteen vaikuttavuutta yhteiskunnassa sekä mahdollistaa uudenlaista yhteistyötä ja innovaatioita.

ACRIS

Aalto-yliopiston tutkimustietojärjestelmä ja ohjeistus.

Research.aalto.fi

Aalto-yliopiston julkinen tutkimustietoportaali.

Avoin julkaiseminen

Avoimen eli *open access* -julkaisemisen avulla tieteelliset julkaisut ovat kaikkien saatavilla maksutta ja esteettä.

Aaltodoc

Väitöskirjat, opinnäytteet ja tutkimusjulkaisut ovat löydettävissä Aaltodoc-julkaisuarkistosta.

Kehittämistoimenpiteet

KUVAUS	VASTUUTAHO
Oppimateriaalien avoimuuden tukeminen <ul style="list-style-type: none">• Opetushenkilökunnalle tarjotaan tukea avointen oppimateriaalien julkaisemiseen yhteistyössä laitosten opettajien kanssa. (LES)• Aineistojen omistajille tarjotaan tukea käyttö- ja tekijänoikeuksien määrittämiseen esimerkiksi <i>Creative Commons</i> -lisensioinnin periaatteiden mukaisesti. (LES, RES)	Oppimispalvelut (LES), tutkimuspalvelut (RES)
Avoimen julkaisemisen tukeminen <ul style="list-style-type: none">• Tutkijoille tarjotaan tukea avoimen julkaisemisen käytäntöihin ja tutkimustietojärjestelmä ACRISin (<i>Aalto Current Research Information System</i>) käyttöön.	Tutkimuspalvelut (RES)
Saavutettavien materiaalien tarjoaminen <ul style="list-style-type: none">• Oppimiskeskus tarjoaa opiskelijoiden käyttöön saavutettavaa kurssikirjallisuutta yhteistyössä Celia-asiantuntijakeskuksen kanssa. (LES)• Suurin osa digitaalisista kirjastoaineistoista tilataan kansallisen FinELib-konsortion kautta. Sen lisensointiperiaatteiden mukaan lukemisesteisillä käyttäjillä on oikeus käyttää aineistoja Braille-näyttöjen, äänisyntetisaattoreiden ja muiden vastaavien välineiden avulla. (RES)	Oppimispalvelut (LES), tutkimuspalvelut (RES)

Aalto-yliopisto
Aalto-universitetet
Aalto University